

НИЙСЛЭЛ ДЭХ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Нийслэлийн Баянгол, Хан-Уул, Сонгинохайрхан дүүргийн эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхийн тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: НТАГ-2024/29/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn	Санхүү нийцлийн хэлтсийн дарга,
Улаанбаатар хот	Аудитын менежер: Х.Түвшинбаяр
2024 он	Утас: Цахим хаяг: tuvshinbayarkh@audit.gov.mn
	Аудитын менежер: Я.Алтанцэцэг
	Утас: Цахим хаяг: altantsetsegya@audit.gov.mn
	Ахлах аудитор: Ё.Лхагвадулам
	Утас: Цахим хаяг: lkhagvadulamyo@audit.gov.mn
	Аудитор: Б.Ариунзаяа
	Утас: Цахим хаяг: ariunzayaba@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР НИЙСЛЭЛ ДЭХ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

14200 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8 дугаар хороо,
Г.Амарын гудамж, Соёлын төв өргөө, Г корпус, 5 давхар,
Утас: 7000 7734, Факс: (976-11) 32 01 54,
И-мэйл: ub@audit.gov.mn, Вэбсайт: www.audit.mn

2024.02.23 № 94
танай _____-ны № _____-Т

БАЯНГОЛ, ХАН-УУЛ,
СОНГИНОХАЙРХАН ДҮҮРГИЙН
ЭРҮҮГИЙН ХЭРГИЙН АНХАН
ШАТНЫ ШҮҮХИЙН ТАМГЫН
ГАЗРЫН ДАРГА О.СОЛОНГО
ТАНАА

АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баянгол, Хан-Уул, Сонгинохайрхан дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхийн тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянгол, Хан-Уул, Сонгинохайрхан дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхийн тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тухай болон аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн анхаарал хандуулах, ач холбогдолтой зүйлийн талаар тодруулахад санхүүгийн тайланд толилуулаагүй асуудал гараагүй болно.

Тус байгууллага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус газрын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд нийт 9 зорилтын 64 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн ба гүйцэтгэлийг хангалттай гэж тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

М.ЭРДЭНЭЖАРГАЛ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>57,974,221.00</u>	<u>60,972,633.00</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	9,500,000.00	-
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	9,500,000.00	-
3121	Төгрөг	9,500,000.00	-
31211	Төрийн сангийн харилцах	9,500,000.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	48,474,221.00	60,972,633.00
354	Хангамжийн материал	48,474,221.00	60,972,633.00
35410	Бичиг хэргийн материал	2,824,624.00	2,803,736.00
35420	Аж ахуйн материал	40,637,707.00	52,250,107.00
35470	Бусад хангамжийн материал	5,011,890.00	5,918,790.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>2,709,175,058.43</u>	<u>2,789,959,256.15</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,709,175,058.43	2,789,959,256.15
392	Биет хөрөнгө	2,620,348,458.43	2,702,070,156.15
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,458,564,589.00	2,456,802,119.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(205,020,675.12)	(253,849,759.24)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	143,797,500.00	134,197,500.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(45,641,812.41)	(47,898,784.62)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	438,061,260.89	550,799,648.96
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(232,313,373.10)	(204,549,909.98)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	204,722,445.66	180,014,805.18
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(143,140,460.13)	(114,764,446.79)
39217	Ном	1,318,983.64	1,318,983.64
393	Биет бус хөрөнгө	88,826,600.00	87,889,100.00
39301	Програм хангамж	4,300,000.00	4,300,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,737,500.00)	(3,675,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	87,264,100.00	87,264,100.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>2,767,149,279.43</u>	<u>2,850,931,889.15</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>2,767,149,279.43</u>	<u>2,850,931,889.15</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,767,149,279.43	2,850,931,889.15
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	111,160,540.00	111,160,540.00

51101	Өмч: - төрийн	111,160,540.00	111,160,540.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	2,222,504,589.47	2,306,287,199.19
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,211,420,947.15	2,222,504,589.47
51220	Тайлант үеийн үр дүн	11,083,642.32	83,782,609.72
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	433,484,149.96	433,484,149.96
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,767,149,279.43	2,850,931,889.15

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,976,372,717.18	4,888,119,550.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	134,126,679.18	206,585,950.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	123,377,679.18	172,005,950.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	123,377,679.18	172,005,950.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого- Үндсэн хөрөнгө	119,109,679.18	161,833,150.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого- Бараа материал	4,268,000.00	10,172,800.00
	Бусад орлого	-	34,580,000.00
122	Тусламжийн орлого	10,749,000.00	-
122001	Хандив тусламж /дотоод/	10,749,000.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,842,246,038.00	4,681,533,600.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,826,933,040.00	4,632,869,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,826,933,040.00	4,632,869,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	15,312,998.00	48,664,500.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	15,312,998.00	38,664,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	10,000,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,965,289,074.86	4,804,336,940.28
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,965,289,074.86	4,804,336,940.28
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,679,044,406.69	4,714,698,162.22
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,794,947,889.61	3,748,639,204.74
210101	Үндсэн цалин	1,915,807,780.23	2,343,997,163.88
210102	Нэмэгдэл	628,357,321.35	777,136,412.86

210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	151,680,418.05	195,032,000.00
210104	Урамшуулал	99,102,369.98	432,473,628.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	362,428,127.92	429,359,600.35
210201	Тэтгэврийн даатгал	240,472,091.79	293,063,600.35
210202	Тэтгэмжийн даатгал	30,489,236.13	34,074,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	24,390,400.00	27,259,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	6,097,900.00	6,814,800.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	60,978,500.00	68,148,000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	50,462,810.51	52,787,747.15
210301	Гэрэл, цахилгаан	15,464,877.43	18,946,061.16
210302	Түлш, халаалт	22,999,999.25	17,901,849.93
210303	Цэвэр, бохир ус	11,997,933.83	15,939,836.06
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	212,658,176.79	220,621,757.70
210401	Бичиг хэрэг	143,281,276.00	147,747,528.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,855,800.00	19,347,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	23,069,675.79	22,105,934.70
210404	Ном, хэвлэл	1,408,500.00	6,852,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	310,000.00	950,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	23,732,925.00	23,619,295.00
2105	Нормативт зардал	1,908,000.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,908,000.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	43,088,281.00	50,597,700.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	6,889,481.00	6,090,100.00
210604	Урсгал засвар	36,198,800.00	44,507,600.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	50,334,870.00	41,110,300.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	44,853,800.00	34,939,162.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,578,600.00	4,578,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	401,756.00	438,956.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	121,000.00	99,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	505,000.00
210807	Газрын төлбөр	379,714.00	550,182.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	163,216,250.86	171,581,852.28
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	2,920,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	163,216,250.86	168,661,852.28
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	286,244,668.17	89,638,778.06
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	9,727,440.00	31,361,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	9,227,440.00	21,861,000.00

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	500,000.00	9,500,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	276,517,228.17	58,277,778.06
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	276,517,130.17	58,189,778.06
213304	Төвлөрүүлэх нэмэлт санхүүжилт	98.00	88,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>11,083,642.32</u>	<u>83,782,609.72</u>
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>11,083,642.32</u>	<u>83,782,609.72</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>3,851,746,038.00</u>	<u>4,657,860,600.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	9,500,000.00	-
120	Нийтлэг татварын бус орлого	9,500,000.00	-
120009	Бусад орлого	9,500,000.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,842,246,038.00	4,657,860,600.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,826,933,040.00	4,632,869,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,826,933,040.00	4,632,869,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	15,312,998.00	24,991,500.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХерөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	15,312,998.00	14,991,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	10,000,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>3,833,637,038.00</u>	<u>4,638,000,700.00</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,833,637,038.00	4,638,000,700.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,547,392,369.83	4,548,361,921.94
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,794,947,889.61	3,748,639,204.74
210101	Үндсэн цалин	1,915,807,780.23	2,418,134,017.35
210102	Нэмэгдэл	628,357,321.35	742,237,118.99
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	151,680,418.05	194,809,288.35
210104	Урамшуулал	99,102,369.98	393,458,780.05
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	362,428,127.92	429,359,600.35
210201	Тэтгэврийн даатгал	240,472,091.79	293,063,600.35

210202	Тэтгэмжийн даатгал	30,489,236.13	34,074,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	24,390,400.00	27,259,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	6,097,900.00	6,814,800.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	60,978,500.00	68,148,000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	50,462,810.51	52,787,747.15
210301	Гэрэл, цахилгаан	15,464,877.43	18,946,061.16
210302	Түлш, халаалт	22,999,999.25	16,793,676.93
210303	Цэвэр, бохир ус	11,997,933.83	17,048,009.06
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	211,835,550.79	216,360,269.70
210401	Бичиг хэрэг	139,457,950.00	147,726,640.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,855,800.00	19,347,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	23,069,675.79	22,105,934.70
210404	Ном, хэвлэл	2,800,500.00	5,460,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	310,000.00	950,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	25,341,625.00	20,770,695.00
2105	Нормативт зардал	1,908,000.00	1,722,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,908,000.00	1,722,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	65,975,121.00	55,462,800.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	7,576,471.00	8,090,100.00
210604	Урсгал засвар	58,398,650.00	47,372,700.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	50,334,870.00	41,110,300.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	44,853,800.00	34,939,162.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,578,600.00	4,578,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	401,756.00	438,956.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	121,000.00	99,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	505,000.00
210807	Газрын төлбөр	379,714.00	550,182.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,500,000.00	2,920,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,500,000.00	-
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	2,920,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	286,244,668.17	89,638,778.06
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	9,727,440.00	31,361,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	9,227,440.00	21,861,000.00

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	500,000.00	9,500,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	276,517,228.17	58,277,778.06
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	276,517,130.17	58,189,778.06
213304	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг нэмэлт санхүүжилт	98.00	88,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	18,109,000.00	19,859,900.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	8,609,000.00	29,359,900.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	8,609,000.00	29,359,900.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	8,609,000.00	29,359,900.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	8,609,000.00	29,359,900.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(8,609,000.00)	(29,359,900.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	9,500,000.00	(9,500,000.00)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	9,500,000.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	9,500,000.00	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	111,160,540.0	433,484,149.96	2,211,420,947.15	2,756,065,637.11
2	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	111,160,540.0	433,484,149.96	2,211,420,947.15	2,756,065,637.11
3	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	11,083,642.32	11,083,642.32
4	2022 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	111,160,540.0	433,484,149.96	2,222,504,589.47	2,767,149,279.43
5	2022 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	111,160,540.0	433,484,149.96	2,222,504,589.47	2,767,149,279.43
6	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	111,160,540.0	433,484,149.96	2,222,504,589.47	2,767,149,279.43
7	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	83,782,609.72	83,782,609.72

8	2023 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	111,160,540.0	433,484,149.96	2,306,287,199.19	2,850,931,889.15
---	--------------------------------------	---------------	----------------	------------------	------------------

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	4,632,869,100.0	4,574,679,321.9	58,189,778.1	98.7
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,632,869,100.0	4,574,679,321.9	58,189,778.1	98.7
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,610,802,800.0	4,552,818,321.9	57,984,478.1	98.7
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,759,793,700.0	3,748,639,204.7	11,154,495.3	99.7
210101	Үндсэн цалин	2,371,479,800.0	2,418,134,017.4	(46,654,217.3)	102.0
210102	Нэмэгдэл	947,081,600.0	742,237,119.0	204,844,481.0	78.4
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	151,495,200.0	194,809,288.4	(43,314,088.4)	128.6
210104	Урамшуулал	289,737,100.0	393,458,780.1	(103,721,680.1)	135.8
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	469,556,700.0	429,359,600.4	40,197,099.7	91.4
210201	Тэтгэврийн даатгал	333,260,700.0	293,063,600.4	40,197,099.7	87.9
210202	Тэтгэмжийн даатгал	34,074,000.0	34,074,000.0	-	100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	27,259,200.0	27,259,200.0	-	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	6,814,800.0	6,814,800.0	-	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	68,148,000.0	68,148,000.0	-	100.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	57,000,000.0	52,787,747.2	4,212,252.8	92.6
210301	Гэрэл, цахилгаан	18,000,000.0	18,946,061.2	(946,061.2)	105.3
210302	Түлш, халаалт	22,000,000.0	16,793,676.9	5,206,323.1	76.3
210303	Цэвэр, бохир ус	17,000,000.0	17,048,009.1	(48,009.1)	100.3

2104	Хангамж, бараа материалын зардал	204,311,000.0	204,288,769.7	22,230.3	100.0
210401	Бичиг хэрэг	130,831,000.0	137,726,640.0	(6,895,640.0)	105.3
210402	Тээвэр, шатахуун	20,000,000.0	19,347,000.0	653,000.0	96.7
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	24,000,000.0	22,105,934.7	1,894,065.3	92.1
210404	Ном, хэвлэл	5,040,000.0	5,460,000.0	(420,000.0)	108.3
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,440,000.0	950,000.0	490,000.0	66.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	23,000,000.0	18,699,195.0	4,300,805.0	81.3
2105	Норматив зардал	2,540,000.0	1,722,000.0	818,000.0	67.8
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,540,000.0	1,722,000.0	818,000.0	67.8
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	74,983,700.0	74,910,700.0	73,000.0	99.9
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	17,600,000.0	17,549,000.0	51,000.0	99.7
210602	Тавилга	10,000,000.0	9,989,000.0	11,000.0	99.9
210604	Урсгал засвар	47,383,700.0	47,372,700.0	11,000.0	100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	42,617,700.0	41,110,300.0	1,507,400.0	96.5
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	35,481,000.0	34,939,162.0	541,838.0	98.5
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,578,000.0	4,578,000.0	-	100.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,296,700.0	438,956.0	857,744.0	33.9
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	157,000.0	99,000.0	58,000.0	63.1
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	505,000.0	505,000.0	-	100.0
210807	Газрын төлбөр	600,000.0	550,182.0	49,818.0	91.7
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	22,066,300.0	21,861,000.0	205,300.0	99.1
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	22,066,300.0	21,861,000.0	205,300.0	99.1

213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	21,900,000.0	21,861,000.0	39,000.0	99.8
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	166,300.0	-	166,300.0	-
3	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	4,632,869,100.0	4,574,679,321.9	58,189,778.1	98.7
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	4,632,869,100.0	4,574,679,321.9	58,189,778.1	98.7
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	4,632,869,100.0	4,574,679,321.9	58,189,778.1	98.7
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	9,500,000.0	(9,500,000.0)	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-	-	
61	Байгууллагын тоо	4.0	4.0	0	100.0
610001	Төсвийн байгууллага	4.0	4.0	0	100.0
62	Ажиллагсдын тоо	120.0	104.0	16	86.7
620001	Удирдах ажилтан	4.0	4.0	0	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	115.0	99.0	16	86.1
620003	Үйлчлэх ажилтан	1.0	1.0	0	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	24,903,500.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	24,903,500.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	24,903,500.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	12,071,500.0
210401	Бичиг хэрэг	10,000,000.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,071,500.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,912,000.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	9,912,000.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,920,000.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,920,000.0
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	24,903,500.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	24,903,500.0

131103	ЗГНХ, Засаг даргын нөөц хөрөнгө түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс зохих байгууллагын шийдвэрийн дагуу тухай төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	14,991,500.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,912,000.0

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 2,453.0 мянган төгрөгийн 2 алдааг залрууллаа.

Залруулсан алдаа:

- Бараа материалын тодруулга тайланд орлогыг 350.0 мянган төгрөгөөр дутуу тайлагнасан. Энэ нь УСНББОУС-12 Бараа материал болон санхүүгийн тайлангийн “Толилуулга” гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.
- Тайлант оны үндсэн хөрөнгийн элэгдлийг 2,103.0 мянган төгрөгөөр дутуу тооцоолсон. Энэ нь УСНББОУС-17 Үндсэн хөрөнгө санхүүгийн тайлангийн “Толилуулга” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитаар нийт 1,272.8 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрсэнд 1 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Урсгал зардлын данстай холбоотой асуудлын талаар:

Илрүүлэлт: Нэр бүхий 3 шүүгч ээлжийн амралттай үедээ дуудлагын автомашинаар 1959 км явж 520.8 мянган төгрөгийн шатахуун зарцуулсан, тээврийн хэрэгсэл ашигладаг албан хаагч нарт 720.0 мянган төгрөгийн унааны мөнгө давхар олгосон нь төсөв үр ашиггүй зарцуулагдах үр дагавар бий болгосон байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах” заалтыг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Ээлжийн амралттай албан хаагч нарт автомашин ашиглуулахгүй байх, тээврийн хэрэгсэл ашигладаг албан хаагч нарт унааны мөнгө давхардуулан олгохгүй байх, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Тайлант онд хөрөнгө, бараа ажил үйлчилгээ бэлтгэхдээ цахим дэлгүүрээс худалдан авалт хийгээгүй байна. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 14 дүгээр

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

зүйлийн 14.2 “Худалдан авах бараа, үйлчилгээний төрөл нэмэгдэх тохиолдолд энэ хуулийн 14.1-д зааснаар хүсэлтийг тухай бүр хүргүүлнэ”, 14.4 “цахим дэлгүүрт байршсан бараа, үйлчилгээг бусад этгээдээс худалдан авахыг хориглоно” заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн дагуу цахим дэлгүүрээс худалдан авалт хийх, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах, цаашид давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өглөө.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруула агүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Бараа материалын тодруулга тайланд орлогыг буруу бүртгэсэн.	1	350.0			1	350.0	1	350.0				
Тайлант оны үндсэн хөрөнгийн элэгдэл дутуу тооцоолсон	1	2,103.0			1	2,103.0	1	2,103.0				
Дүн	2	2,453.0			2	2,453.0	2	2,453.0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Нэр бүхий 3 шүүгч ээлжийн амралттай	1	1,272.8					1	1,272.8				

үед дуудлагын автомашин унасан, тээврийн хэрэгсэл ашигладаг албан хаагч нарт унаа мөнгө давхар олгосон												
Дүн	1	1,272.8					1	1,272.8				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Тайлант онд хөрөнгө, бараа ажил үйлчилгээ бэлтгэхдээ төрийн хэмнэлтийн хуулийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй, цахим дэлгүүрээс худалдан авалт хийгээгүй байна.	1	-					1	-
Дүн	1	-					1	-

5. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо		Санал дүгнэлтийн хэлбэр
		Ау дит ад хам	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр	

			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс тагталзсан
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1			1			